

POKROK ZÁPADU

PAŤEK

Založen 1871.--Ročník XXVIII.

OMAHA, NEBR., V ÚTERÝ DNE 6. LEDNA 1899.

Dvojtýdeník: Ročník VII. číslo 33.

NOVÉ ZPRÁVY DOMÁCÍ.

POLITICKE.

Z Washingtonu.

† Ajutant General Corbin předložil předsedovi komise pro válečné záležitosti, Hullovi, rozpočet, o němž bylo více rozmoženo armády na 100,000 mužů. Počítá, že vydržování nynější armády 25,000 mužů, stojí \$24,443,480 (ač veškeré vydání odboru válečného v letech minulých obnáší ku \$50,000,000 ročně). Rozmoženi armády prý by způsobilo zvýšení výlohy o \$57,710,231. Mnoholi by se pak požadovalo co schodek, to ovšem neudává.

Z kongresu.

Ve středu započalo znovu zasedání kongresu po novoročních prázdninách. V senátu první schůze trvala pouze 14 minut. Hned po zahájení dal prezident předložit smlouvu míru americko-španělského, kteráž odkázána byla výboru a senát se pak odročil z úcty ku zemědělu společenstvu svému, Morillovi.

V sněmovně poslanecké předložena byla předloha trestního zákona pro Alasku, načež se sněmovna též z úcty ku senátoru Morillovi odročila.

Nové zákony v Kansasu.

Sněm ve zvláštním zasedání přijal a guvernér v pondělí potvrdil zákon k regulování dráh, o němž jinde se obšírněji rozpisujeme, jakož i zákon ukládající daň pojišťovacím společnostem a sice domácím dvě procenta na hrubý příjem a zahraničním, aneb cizím, 4 procenta.

Burrows z Michiganu.

V Michiganu útočeno bylo proti nynějšímu senatorovi Burrowsovi a útočníkům v čele stál sám guvernér Pingree, který Burrowsa obviňuje, že jest stvůrou korporací a hrozil, že za každou cenu překaží jeho znovuzvolení. Vřak když sněm zasednul a došlo k volení předsedy, zvolen velkou většinou přiznavec Burrowsa a odpor proti němu mizí jako snh na slunci.

Quay bude prý znovuzvolen. V Pensylvánii vedl se v minulých volbách boj hlavně proti znovuzvolení senatora Quaye, který, jak známo, obžalován je ze zneužívání obecného jmění, jak ze strany demokrátů tak i v řadách republikánských samých. Vřak při kauzě, v němž podílelo se 109 ze 164 republikánů, obdržel při druhém hlasování všechny hlasy. Do většiny chybí mu ještě 19 hlasů, ale ty prý jistě dostane.

Posud stříbraři.

Demokratický státní ústřední výbor v Illinois odbýval minulou středu schůzi, kteréž zúčastnil se též pan William J. Bryan. Schůze ta byla pozoruhodnou z dvou příčin. Předně, přijato bylo jednohlasné usnesení schvalující demokratickou národní platformu z roku 1896 a pana Bryana co budoucího kandidáta prezidentství. Druhou pozoruhodnou věcí bylo, že závodily o přednost strany Harrisonova a Altgeldova a Harrisonova vyhrála.

Prorocká slova.

Pařížský časopis Temps uzavírá o budoucnosti Spoj. Států a praví mezi jiným, že nemohou Spojené Státy zakřítí tu skutečnost, že rozloučily se navždy s idyllickou dobou, v kteréž mohly býti bez pravidelné stáje armády a vysmívati se těžkým břeměním, kteréž ukládána byla národům na evropské pevnině, následkem mezinárodní situace tamtéž. Práví dále: "Není jediný demokrat, ni jediný přítel zásad, jimž spravuje se moderní společnost, kterýž nelituje trpce toto vzplanutí ducha výbojnosti a rozpinavosti v demokracii, kteréž posud byla mírumilovnou a liberální. President McKinley může říci na vždy "s bohem" svobodné Americe, došker míru a dobré vůle, oprav, šetrnosti, mezinárodního pokroku a samosprávy."

Požádá návod.

Senator Perkins z Kalifornie zaslal senátu svého státu spis, v němž žádá o návod, jak se zachovati vůči otázce rozšiřování území Spojených Států. Ve spise svém

praví, že podle jeho náhledu jest otázka tato důležitější, než která jiná, jenž vznikla za toto pokolení. Práví, nebudeli mu jiný návod dán sněmem kalifornským, že hodlá hlasovati pro opravu článku sedmého smlouvy míru se Španělskem uzavřeného, kterouž povoluje se \$20,000,000 Španělsku za postoupení Filipín. Po jeho náhledu potřebují Spojené Státy tím pouze vojenskou stanicí a nabývání dalšího území jest proti duchu naší ústavy. Kdybychom zem tu připojili ku Spojeným Státům, musela by se tam vydržovati stálá posádka. Jelikož ostrovy jsou hustě obydleny, jsou neschopnými rozvoje a připojení bylo by na újmu průmyslu americkému, ze jména cukrovarnickému a hlavně dělnictvu.

Státní sněmy.

Minnesotský guvernér, John Lind, ve svém nástupním poselství odporučil sněmu zmenšení daní a poukazuje k tomu, že náležitým uložením daní korporací dají se získati dostatečných prostředků ku krytí výloh státních. Navrhuje zvýšení daně z příjmů dráh a dovozuje, že Minnesota ukládá pouze 3 procenta na hrubý příjem, kdezto státy sousední, Wisconsin, Iowa a Illinois ukládají daně vyšší.

Státní sněm v Illinois v sněmovně poslanecké zvolil předsedou Lawrence Y. Shermana, jednoho z oněch poslanců, kterýž hlasoval v minulém sněmu pro předlohu Allenovu. Guvernér Tanner v poselství sněmu pojednává též o předloze Allenově a dovozuje, že jest třeba dalších zákonů v tomto směru, tak aby pouliční dráhy platily plnou míru daní a poskytl by přiměřené snížení sazby dovozu. Zmiňuje se o výtržnostech v hornických místech Paau a Virdeu, přičítá je převržením uhlí.

New-yorský guvernér Roosevelt, při zahájení zasedání sněmu odporučil důkladnou opravu systému policejního v městě New Yorku.

KRONIKA UDALOSTI.

Panika v dole.

V Carlinville, Ill., vypuknul následkem přehřátí oleje, na kamna postaveného, v pondělí oheň v strojně tamní dolovnické společnosti a jelikož na hašení vody se nedostávalo, lehla celá budova popelem. Plameny rozšířily se i na hlavní šachtu, následkem čehož východ více jak 100 horníků v dole zaměstnaným, zabráněn byl. Stroj, jímž čerpan byl, odešel pracovat, tak že již za to se mělo, že neobžáci na jisto jsou ztraceni. Zvláštní šťastnou náhodou podařilo se v dole uvězněným uniknouti zapomenutou jednou stolou. — Ohněm způsobená škoda přesahuje \$10,000 a strojnava sotva as bude hned tak postavena, a mezi horníky a správou dolu nedorozumění panuje a poslednějším požadku horníků vyhověti se zdráhá.

Čtyři šatky najednou.

V Trail, O., odbývána v úterý v domácnosti farmera Jamese Hockettera čtverásobná veselka a sice provádány čtyři dcery jeho ve stáří 18 až 28 roků z čtyř bratřů, synů z sousedního farmera Johna Sommersa.

Příjmy a vydání vládní.

Dle výkazu odboru pokladního obnášely celkové příjmy vládní za prosinec \$41,404,793 proti \$59,646,698 v témže měsíci roku 1897. Velký příjem posledně jmenovaného měsíce vysvětlován jest tím, že zahrnuto jest v něm \$31,700,000, co splátka na koupi dráh pacifických. Vydání za prosinec obnášelo \$41,864,807, což jest pouze o \$46,000 více než příjmy vládní obnášely.

Žádají náhradu.

Společnosti, vlastníci podmořská lana, pobřeží naše s Kubou spojující, žádají nyní na Spojen. Státech náhradu za škodu, jež prý jim způsobena byla tím, že po převážnou dobu trvání války spojení telegrafní přerušeno bylo a ony obchod svůj provozovati nemohly. Žádají náhradu tak velkou, mnoholi obchod jejich v těchto dnech roku předchozího obnášely.

Bude stávka?

Z Pittsburgu oznamuje se, že na 1. dubna dojíti může ku všeobecné stávce horníků a to následkem toho, an majitelé dolů nehodlají prý obnoviti smlouvu stávající a státi hodlají na tom, aby mzda za dolování měkkého uhlí přiměřeně snížena byla. V případě, že by skutečně na snížení mzdy pomýšleli, byla by stávka neodvratnou, neboť horníci pomýšlí na domáhání se mzdy vyšší a tu ovšem dohodnutí mezi oběma stranami velice těžkým by bylo. — Majitelé dolů pennsylvánských tvrdí, že při nynější výšce mzdy dolování uhlí prý se jim nevyplicí a že prý následkem konkurence west virginské, kdez horníci mnohem menší mzdu dostávají, uhlí daleko pod cenou prodávati a tak prodělávati musí.

Na sociální platformě.

V Haverhill, Mass., nastoupil v pondělí úřad mayor John C. Chase, kterýž, jak známo, na sociální platformě zvolen byl a v nástupní řeči své rozvinul program, kterýž bráti se hodlá. Dle této státi chce na přijetí ordinance, kterouž by veškerým dělníkům městským při osmihodinové době pracovní zajišťována byla mzda v obnosu \$2.00 denně, jakož i ordinance, aby veškeré práce městské dělníky uniovými vykonávány byly. Dále odporučiti hodlá zakoupení přiměřeného kusu pozemku v sousedství města, kterýž by mezi nezaměstnané a chudinu rozdělen byl, tak aby na něm plodiny pěstovávati si mohli a opatření peněz, tak aby různé práce veřejné prováděny a tím zaměstnání všem bez práce jsoucím poskytnuto býti mohlo.

Hrdinou

ukázal se býti v Columbus, Ohio, v pondělí Lee Chalfant, topič v obuvnické továrně Wolf Bros. Týž spozoroval, že jedna z trub parního kotle praskla, tak že nebezpečí výbuchu hrozilo a vzdor tomu, že pára na něho se hrnula a on děsně opařen byl, přec jen stanoviti své neopustil, oheň z pod kotlá vyhrabal, tím výbuchu předešel a teprve pak pomoci přivolal. Nebožák nalezá se v nemocnici a stav jeho jest velice vážným.

Dvojnásobná tragédie.

U Anita, Ia., přišli v úterý odpoledne na honu zajíců a život Ernest Bougham a strýc jeho Chas. McKahan. Prvnější měl dvojkou a při přelézání drátového plotu zapletl se mu puška do drátů tak nešťastně, že vyšlo ranou strýc jeho do zad zasažen a smrtelně raněn byl. Nešťastím tímto postrašen byl Bougham tou měrou, že počínal si ježte neopatrněji, tak že i druhá rána vyšla a zasáhnuvši jej do srdce, na místě jej usmrtila. McKahan živ byl několik hodin a mrtvola jeho nalezena na cestě, kamž se byl dopřítel, děcky ze školy se vracejícími.

Proti trustu.

Nejvyšší návladní kalifornský soud v úterý v San Franciscu soud protí Giant Powder Company pro porušení zákona protitrustovního a žádá nejenom o zrušení výsady společnosti téže, ale zároveň i o uložení pokuty v obnosu \$5000 pro přestoupení zákona onoho. Trustem tímto políbeny veškerý menší práchárny a továrny, v nichž třaskaviny se vyráběly, načež pak cena práchu libovolně zvyšována, a zároveň každá soutěž nemožnou činěna.

Vlak oloupen.

Z Mansfield, Mo., oznámeno v úterý oloupení expresního vlaku Kansas City, Fort Scott & Memphis dráhy a sice událo se o osmé hodině večerní, nedaleko Macon, malé to stanice as pět mil východně ležící. Na stanici této stávl vlak jedině tehdy, když některý cestující slézti tam chce a tu lupiči patrně měli společníka, kterýž lístek do Macon si koupil, tak aby vlak zastaviti tam musel. Sotva že vlak zastavil, vystouplo šest zakuklených lupičů do budky strojvedoucího a s namířenými revolvery a winchesterkami v ruce přiměli topiče, by vůz expresní od ostatního vlaku oddělil a na to pak s tímto do hlubokého průseku, as dvě míle od stanice vzdáleného, odjeli. Tam vypáčeny dveře pa-

trou dynamitou, načež podobným způsobem i pokladna expresní otevřena a vše cenného, co v ní se nalezalo, odejmuto. Jak velkou kořist lupiči byla, jest společností expresní zatajováno. Má se za to, že jeden z lupičů byl dělníkem železničním, neboť dovedl parostroj dobře řiditi, tak že ani služeb strojvedoucího lupiči zapotřeby neměli.

Unikli trestu.

Ve Wichita, Kas., souzen byl při posledním zasedání soudním mladý a zamožený farmer Harry Church pro zabítí nemanželského svého děčka a jelikož porota se neshodla, mělo v úterý nové přelíčení s ním vyvoláno býti. K soudu však nedošlo a to následkem toho, poněvadž Church téměř před samotným zahájením přelíčení pojmul dívku, s kterouž děčko onom měl a kteráž při prvním přelíčení nejhlavnějším svědkem proti němu byla, za manželku, a tím stát o svědka vývodního připravil. Následkem toho uznal návladní státní vyhození obžaloby nezbytným.

Veřejný náš dluh.

dle zprávy odboru pokladního, obnášel na prvního ledna po odražení hotovosti v pokladně \$1,129,176,286, což jest o \$1,702,799 více než před měsícem obnášel. Celý dluh bez odražení hotovosti obnášel \$1,424,940,981, z čehož připadá na dluh úroky nesoucích \$1,040,215,980, na dluh, z kteréž úroky platit se již přestaly \$1,237,200 a na dluh nezúčtovaný \$382,487,801.

Těžba zlata.

Dle zprávy spolkového mincištra G. E. Robertse vytěženo bylo za uplynulý rok ve Spojených Státech za \$65,782,677 zlata proti \$57,363,000 v roce 1897. Na jednotlivé země připadají z obnosu uhrného částky následovní: Alaska \$2,039,930, Arizona \$3,185,490, California \$14,883,721, Colorado \$24,500,000, Idaho \$2,273,902, Michigan \$65,000, Montana \$5,209,303, Nevada \$2,959,731, New Mexico \$360,000, Oregon \$1,343,669, South Dakota \$5,841,406, Texas \$7,500, Utah \$2,170,543, Washington \$599,483, Wyoming \$5,168 a v jižních státech pod alleghanských \$33,382.

Zprávy z armády.

Sekretář války Alger sestavil již seznam pluků dobrovolnických, kteréž v dnech nejbližších z činné služby propuštěny býti mají a sice obsahuje seznam tento 12 pluků, 2 setniny neodvislé a 3 baterie těžkého dělostřelectva, s úhrnným počtem 16,000 mužů. Budou to 69. pluk New Yorkský, 3. pluk Floridský, 3. pluk Tennessee, 3. pluk North Carolinský, 6. Virginický, 3. New Jerseyký, 15. Pennsylvánský, 4. Missourýský, 2. z Tennessee, 9. ohioský, 3. Texaský a 8. Kalifornský; dále rozpuštěny budoucí kalifornské baterie B a C, baterie South Carolinská a černošské setniny A a B z Indiany.

Válečný parník našim, Oregon a Iowa, v Callao kotvicím, telegrafován v úterý rozkaz k nastoupení cesty další a sice plouti má prvnější do Honolulu, druhý pak do San Franciska. V Honolulu očekávají budou parník Oregon rozkazy další a sice, bude-li toho zapotřeby, nastoupí další cestu do Manily.

Ze Savannah, Georgia, vypraveny v úterý na dopravním parníku Roumaina na Kubu druhý pluk South Carolinský a parníkem Mobile 4. a 9. pluk Illinoiský, tak že v táboře tamním již jen 3. pluk Georgiánský, 6. baterie spolkového dělostřelectva a dělostřelectvo z Maine zbývá.

Odbor námořní zabýval se v minulých dnech vyšetřováním, co pravdy jest na tvrzení, že na některých parnicích dopravních, a nichž armáda naše na Kubu dopravována, odírání způsobem nejhorším vojní, kteří nějaké nápoje na posilněnou koupiti si chtěli a výsledkem vyšetřování jest, že odporučené nečestné propuštění ubytovatelů parníků Roumanian a Manitoba. Dokázáno totiž, že důstojníci tito zařizovali v místech pravidelné hospody, v nichž vojínům přehnaně vysoké ceny

Nejlepší TVRDE a MĚKÉ UHLÍ

Rock Springs, Ohio, Hanna, Walnut Block atd. Nejlepší Illinoiské v kusech \$5.50, drobné \$5.25, Cherokee drobné za \$4.25, nejlepší uhlí na vaření. Naše Beacon Nut uhlí \$3.50 jest velké, čisté a dobré. Přesvědčte se o tom. COUTANT & SQUIRES, Telefon, 930. Sklad 17. a Mason. Písařna, 1402 Farnam St.

počítány, a příkladů jejich i mnozí jiní prý zřizenci lodní následovali, tak že ne jednou téměř ku rvačce o "kostymry" mezi pány těmi došlo.

Z KUBY.

V Santiago vyvolán v pondělí se strany veškerého obchodnictva tamního protest rozkazem z Havany došlým, dle kteréhož příjmy tamní celnice každotýdně do Havany odesílány býti mají, tak aby tam na práce veřejné, jež po celém ostrově konány býti mají, rozvrženy býti mohly. Obchodnictvo protestuje proti rozkazu tomuto na tom základě, an prý tím značný počet osob, přítomně na pracích veřejných v městě a okolím onom zaměstnaných, o práci připravěny bude a tím i obchod tamní silně utrpí. Dosud užíváno příjmů z celnice tamní vesměs jen na práce veřejné v provincii oné, to však má býti nyní změněno. Kdyby totiž i nadále jednáno tak býti mělo, tu by nezbytně práce veřejné obmezeny býti musely na pouhé jen provincie dvě, na santiagskou a havanskou, ostatní pak úplně by zanedbávány býti musely. Umyslem vlády naší však jest rozdělití příjmy obou celnic, jak santiagské tak i havanské, mezi provincie všechny, tak aby soustavně práce ve všech provinciích prováděna býti mohla.

Z Havany oznámeno v úterý, že generálem Maximo Gomezem vydáno bylo zvláštní provolání armádě kubaňské, v kteréž radí se, aby i nadále ve zbrani setvala a to po tak dlouho, pokud ve Washingtonu vzhledem ku vyplacení zadřezného platu rozhodnuto nebude.

Vrchní lékař armády, Sternberg, odpůl v úterý na Kubu, aby tam dohlédl na zdravotní zařízení a hlavně pak aby vyšetřil stav nemocnic, jež úřady španělskými do správy americké předány byly.

Z FILIPÍN.

Hospodářským odborem učiněny byly již kroky k náležitěmu prozkoumání přírodního bohatství Filipín a ku zjištění, jaké plodiny s úspěchem pěstovány by tam býti mohly. Práce tato svěřena byla A. P. Hayneovi, poručíku prvního dělostřelectvého pluku kalifornského, kterýž před stoupením do vojska profesorem vinařství a pěstování oliv na universitě kalifornské byl a na Filipínách mešká. Týž zorganizoval si četu padesátičlennou, v níž zastoupeni jsou prý znalci téměř všech odborů hospodářských.

Španělský generál Rios, kterýž, jak minule jsme oznámili, město Iloilo do rukou povstaleckých vzdal, telegrafoval v pondělí vládě španělské, že připlul šťastně do Manily, když byl dříve severní část ostrova Mindanao vyklidil a čtrnáct pevností a několik lodic dělostřelectva na jezefě Lany do povětří vyhodil, tak aby do rukou povstaleckých padnouti nemohly. Vojsko španělské v počtu 1600 mužů soustředěno bylo u Zebanga, pod velením generála Monterra.

Generálem Otisem oznámeno v úterý telegraficky odboru státnímu, že nejsou žádné obavy, že by mezi generálem Millerem, kterýž stojí v čele výpravy na Iloilo poslané, a povstalcí, do jichž rukou město ono padlo, ku srážce dojíti mohlo. Generálu Millerovi dány prý totiž postačitelne instrukce, dle nichž dojíti má k náležitěmu dorozumění s povstalcí cestou mírnou a násilí jen v případě svrchované nutnosti použiti má. Zároveň oznámeno generálem Otisem, že dosavadní diktátor filipínský, generál Aguinaldo, moc svou ztrácti počíná a že sotva as v nástávacím zasedání sněmu filipínské většinu míti bude. V případě tom snadno prý k dorozumění s povstalcí vzhledem k další budoucnosti ostrova se dojde.

Zprávy osobní.

— Minulý úterek ubíral se Omahou pan W. C. Kirchman, bankéř z Prague. Jel s manželkou do Chicaga k návštěvě přátel a zároveň při té příležitosti pomůže tam nakoupiti za \$10,000 zboží pro pp. Šafránky z Wahoo, kteříž otevřou obchod v nové velké cihelné budově p. Kirchmana.

— Dávny přítel náš p. T. Duda z Linwood zjel si do Omahy tento týden a sice ku sjezdu obchodníků s polními stroji, který se tu v polovici týdne odbýval.

Nejnovější sensační zpráva o Andrově dochází tentokrát z Tomška v Sibíři. Zpráva ta, která mezi vzdělanci všech národů vzbudí radostné vzrušení. Švédský, u petrohradského dvora pověřený vyslanec, dostal dne 12. m. měsíce dopis, obsahující dva ústřížky papíru, od jakéhos Jana Detke, úředníka na dráze, jehož přítel a soudruh Rasanovič, který zaměstnán jest na dráze sibiřské, spatřil na sněhu neprodyšně uzavřeno láhev, když provázal velký nákladní vlak přes Ural. Otevřel ze zvědavosti láhev a nalezl v ní k nemalému svému podivu zmíněné ústřížky papíru. Na jednom stojí slova: "Balon André. Nous passons par Ural. André." — Balon Andréův. Cestujeme přes Ural. — Na cedulce druhé vyslovena v ruském jazyku děsným písmem pravopisem, který luštěn jednotlivých vět činí obtížným, prosbu, by láhev odevzdána byla "konsulovi nebo policii". Podepsána jest prosba ta slovy: Balon And." Z počátku zvuky ohledně totožnosti objevené láhve pochybnosti, popíráno, že vzal André s sebou víno v láhvích na cestu. Nyní však vlastní bratr Andréův zjistil, že švédský král Oskar odvážnou badateli několik dní před jeho vzletnutím několik lahvi jižního vína daroval, jež André vzal sebou do balonové lodice. O pravosti nálezu svědčí ostatně též okolnost, dle níž zjištěno, že jedna z obou cedulek jeví rukopis Strindbergův, druhá Frankelův. Ruská vláda vypraví v nejbližší době velkou výpravu, jež prozkoumá Ural co nejdříve, ji se zřetelem na možnost existencie Andréovy. Pro bližší porozumění sluší podotknouti, že vzal André s sebou několik tisíc tak zvaných lepenkových krabic, zvaných "boye", jež opatřili z příslušnou zprávou a vyhoditi do moře, jehož proudy, ovšem třeba po dlouhé době, zprávy ty mohou zanést k zalděným břehům. Neří pohyby, že naději, spatřiti Andréa opět v jeho vlasti, oživení budou i všichni ti, kteříž možnost jeho zachránny prohlášovali za vyloženou, neboť zpráva ze Sibíře jest prvním bezpečným dokumentem, pocházejícím od Andréa.

Abyste chřípkou zachvázeni nebyli, měli byste býti pamětlivi, že Dra. Aug. Koeniga Hamburger Brustthee jest nejúčinnějším prostředkem a protilekem ku zamezení této nemoci.

Za sníženou cenou!

Máme posud několik výtisků spisu Královské věnné město Mělník a okres mělnický,

který s velkou péčí sestavil a ku velké své škodě vlastním nákladem vydal ředitel městské školy pan Lud. Boehm. Jest to spis objemný, neboť čítá 934 stran velikého formátu, a 55 obrázků a mapou okresu mělnického a města. Každý ročník mělnický měl by chovati spis tento, obsahující popis a dějiny jeho rodiště. Pan spisovatel opravuje je nás ku nabídnouti zbytku spisu na cenu valně sníženou a sice budem nyní prodávati nyní za \$2.00 i a postovní zásilkou. Dřívež cena \$4.00. Žádají Mělničan nemají se nyní vymlouvat na cenu knihy, neboť za tuto cenu je v pravdě levnou. Hlaste se brzy. Adresujte: Pokrok Záp. Omla, B.